

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 256/2025-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Mgr. Aleny Gregorovej**, Horná 54, Banská Bystrica, IČO 42 186 307, správkyne konkurznej podstaty úpadcu PBPT Holding, a.s., Dolné Rudiny 2, Žilina, IČO 45 260 702, zastúpenej CEE Attorneys Lišiak Martinák s. r. o., Štefánikova 41, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/140/2024-339 z 30. septembra 2024 v spojení s doplnčacím uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/140/2024 zo 4. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/140/2024-339 z 30. septembra 2024 v spojení s doplnčacím uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/140/2024 zo 4. decembra 2024 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/140/2024-339 z 30. septembra 2024 v spojení s doplnčacím uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/140/2024 zo 4. decembra 2024 **zrušuje a vec vracia** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **713,96 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu č. k. 3Cob/140/2024-339 z 30. septembra 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) v spojení s doplnčacím uznesením krajského súdu sp. zn.

3Cob/140/2024 zo 4. decembra 2024 (ďalej aj „dopĺňacie uznesenie“, spolu aj „napadnuté uznesenia“). Navrhuje napadnuté uznesenia krajského súdu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Žiada tiež o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 31. októbra 2012 úpadca ako kupujúci uzavrel so spoločnosťou JASPLASTIK-SK spol. s r. o. (ďalej len „dlžník“) ako predávajúcim rámcovú zmluvu o obchodovaní so zaist'ovacími derivátmi na elektrinu č. JP/01/2012/DER-RZ (ďalej len „rámcová zmluva“). Na základe čl. III ods. 1 rámcovej zmluvy uzavreli kontrahenti 1. novembra 2012 individuálny kontrakt č. 001/08/JP/2012 a 30. septembra 2013 individuálny kontrakt č. 002/10/JP/2013. Úpadca na základe jednotlivých faktúr uhradil dlžníkovi 45 352 196,01 eur, avšak dlžník nedodal zmluvné plnenie, na ktoré sa zaviazal. Sťažovateľka ako správkyňa úpadcu odstúpila od oboch individuálnych kontraktov a vyzvala dlžníka na vrátenie inkasovaných úhrad, čo však odmietol. Z tohto dôvodu bol uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v súdnom konaní.

3. Okresný súd Galanta rozsudkom č. k. 35C/199/2016-890 z 27. januára 2020 uložil dlžníkovi povinnosť zaplatiť sťažovateľke 45 352 196,01 eur s príslušenstvom. Keď už bolo podľa sťažovateľky zrejmé, že súd žalobe vyhovie, začal dlžník realizovať úkony smerujúce k zhoršeniu vymožitelnosti uplatnenej pohľadávky. V reakcii na tieto kroky sa sťažovateľka domáhala nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, t. j. zriadenia sudcovského záložného práva na všetkom známom nehnuteľnom majetku dlžníka. Okresný súd Galanta uznesením č. k. 35C/199/2016-956 zo 6. apríla 2020 návrhu vyhovel a na zabezpečenie zaplataenia žalovanej peňažnej pohľadávky nariadil zabezpečovacie opatrenie v celom požadovanom rozsahu.

4. Uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/63/2020-1206 z 21. októbra 2020 bolo potvrdené prvoinštančné rozhodnutie.

5. Po zrušení pôvodného rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 35C/199/2016-890 27. januára 2020 súd novým rozsudkom č. k. 35C/199/2016-1423 z 12. októbra 2022 znova uložil dlžníkovi povinnosť zaplatiť sťažovateľke 45 352 196,01 eur s príslušenstvom. Sťažovateľka aktuálne disponuje voči dlžníkovi neprávoplatne judikovaným nárokom (vo veci prebieha odvolacie konanie).

6. Po druhom vyhovujúcom rozsudku dlžník previedol všetok svoj nehnuteľný majetok na bezprostredne prepojené osoby, čím prakticky znemožnil vymožitelnosť pohľadávky sťažovateľky. Do vlastníctva žalovaného boli prevedené nehnuteľnosti dlžníka na základe kúpnej zmluvy z 19. apríla 2024.

7. Sťažovateľka sa odporovacou žalobou z 25. júna 2024 domáha určenia neúčinnosti identifikovanej kúpnej zmluvy. Zároveň na účely zabezpečenia efektívnej ochrany jej ohrozeného práva a účelu samotného odporovacieho konania sa domáhala aj nariadenia neodkladného opatrenia, pričom navrhla, aby súd zakázal žalovanému ďalej nakladať s dotknutými nehnuteľnosťami bez časového obmedzenia.

8. Okresný súd Nitra návrhu sťažovateľky vyhovel a uznesením sp. zn. 56Cb/133/2024 z 24. júla 2024 nariadil neodkladné opatrenie v požadovanom rozsahu (bez časového obmedzenia).

9. Na odvolanie žalovaného krajský súd napadnutými uzneseniami zmenil uznesenie súdu prvej inštanície tak, že trvanie neodkladného opatrenia obmedzil do právoplatného skončenia konania

vo veci samej. Doplnčacím uznesením krajský súd vo zvyšku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

10. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 256/2025-11 z 30. apríla 2025 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Sťažovateľka argumentuje, že jej naďalej hrozí, že od nadobudnutia právoplatnosti určovacieho rozsudku o neúčinnosti právneho úkonu bude mať žalovaný dostatočný časový priestor na to, aby okamžite disponoval s nehnuteľnosťami, skôr než by ich sťažovateľka reálne mohla „postihnúť“ cez súdneho exekútora v rámci inhibítoria. V období od právoplatnosti určovacieho rozsudku o neúčinnosti právneho úkonu do vydania príslušných rozhodnutí súdneho exekútora teda nebude chránená. Vzhľadom na neobmedzenú zmluvnú voľnosť žalovaného po právoplatnosti prípadného rozsudku a vzhľadom na skutkové a právne okolnosti tejto veci je vo vzťahu k uplatneným právam a oprávneným záujmom sťažovateľky nepochybne dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

12. Podľa názoru sťažovateľky sú závery krajského súdu extrémne nespravodlivé, pričom súd vytvoril „stav, v ktorom sa mu ani neoplatí uchádzať o meritórnú súdnu ochranu“.

13. Krajský súd tak podľa sťažovateľky rezignoval na jednu zo svojich úloh, ktorou je poskytovať materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola dostatočne zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán konania.

III.

Vyjadrenie krajského súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

14. Krajský súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že vzhľadom na všetky tvrdené a osvedčované dôvody návrhu dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery strán v prebiehajúcom konaní, a to s prihliadnutím na zásadu primeranosti a proporcionality, preto v súlade s § 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) obmedzil trvanie uloženého neodkladného opatrenia len po určitý čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej. V súlade s § 330 ods. 1 CSP takýto postup zákon umožňuje priamo súdu aj bez návrhu strany.

15. Poukázal na to, že ak by prijal argumentáciu sťažovateľky v tom, že neodkladné opatrenie malo byť nariadené bez časového obmedzenia, mohlo by zo strany súdu dôjsť k neprimeranému zásahu do právom chránených záujmov žalovaného a nerešpektovaniu zásady primeranosti a proporcionality. Uvedená argumentácia sťažovateľky podporená odôvodnením uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/180/2018-93 z 24. septembra 2018 a uznesenia Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Co/168/2024-92 z 21. novembra 2024 by mala za následok, že všetky neodkladné opatrenia obmedzujúce nakladanie s nehnuteľnosťami by mali byť nariadené bez časového obmedzenia, pretože vo všetkých týchto prípadoch by bola daná hrozba ukračovacieho konania dlžníka voči veriteľovi po právoplatnosti konania vo veci samej.

16. Sudca spravodajca v tejto veci zastáva názor, že je v posudzovanej veci daná potreba úpravy dočasnosti trvania neodkladného opatrenia, pričom citované uznesenia Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Trnave nie sú ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a preto nie sú pre rozhodovanie v posudzovanej veci záväzné. Krajský súd ďalej uvádza, že mu z ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, aké konkrétne právo sťažovateľky malo byť napadnutým rozhodnutím porušené. Dôvody ústavnej sťažnosti sťažovateľky smerujú k prieskumnej činnosti týkajúcej sa dôvodov rozhodnutia a jeho vecnej správnosti.

17. Krajský súd poukázal na to, že napadnuté uznesenie nie je konečným rozhodnutím v prejednávanej veci a v závere zotrval na dôvodoch napadnutého rozhodnutia a uviedol, že ústavnú sťažnosť považuje za nedôvodnú.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

18. Zúčastnená osoba, ktorou je JÁSZ-PLASZTIK kft, uviedla, že podľa jej názoru nedošlo k nezákonnosti v postupe a rozhodovaní Krajského súdu v Bratislave ako údajného porušovateľa a jeho napadnuté rozhodnutie o návrhu sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia má zákonný podklad a nie je prejavom svojvôle.

19. Zúčastnená osoba poukázala na to, že podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch, avšak toto právo nepatrí len jednej sporovej strane a príslušný súd rozhodujúci o nariadení neodkladného opatrenia musí prihliadať na jeho primeranosť a opodstatnenosť, aby nedošlo k nezvratným škodám na majetku či inej ujme na záujmoch povinného. Krajský súd podľa nej neprekročil rámec svojich zákonných oprávnení, keď aplikoval § 330 ods. 1 CSP a nariadené neodkladné opatrenie časovo obmedzil.

III.3. Replika sťažovateľky:

20. Sťažovateľka vo svojej replike v reakcii na vyjadrenie krajského súdu uviedla, že krajský súd priamo neporušil žiadne ustanovenie zákona (čo ani netvrdila), avšak takáto limitácia neodkladného opatrenia popiera účel, pre ktorý sa domáha súdnej ochrany (a to na úrovni nariadenia neodkladného opatrenia a aj vo veci samej).

21. Sťažovateľka odkazuje na argumentáciu, ktorú prezentovala v ústavnej sťažnosti a ktorej podstatu možno zhrnúť takto:

a) v dôsledku obmedzenia trvania účinkov neodkladného opatrenia iba do právoplatného skončenia odporovacieho konania nič nebráni zúčastnenej osobe (žalovanému), aby previedla nadobudnuté nehnuteľnosti bezprostredne po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia na tretiu osobu aj v prípade úspechu sťažovateľky v odporovacom konaní;

b) naopak, aby mohla sťažovateľka postihnúť dotknuté nehnuteľnosti v exekúcii (teda dosiahnuť praktický zmysel odporovacieho konania), musela by najprv súdnemu exekútorovi predložiť odporový rozsudok s vyznačenou doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti (po tom, čo by ju súd prvej inštancie najprv doručil do elektronickej schránky advokáta sťažovateľky), čo častokrát trvá niekoľko dní až týždňov;

c) od právoplatnosti vyhovujúceho rozsudku vo veci samej tak bude sťažovateľka nechránená, až dokým nezačnú pôsobiť účinky individuálneho inhibítoria, ktoré nastanú doručením upovedomenia o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti povinnému (čo spôsobuje ďalší časový odstup);

d) ak by zúčastnená osoba previedla nehnuteľnosti pred týmto momentom (v čom po právoplatnosti rozhodnutia nebude obmedzená), tak by sa zmaril účel odporovacieho konania, čo súčasne popiera aj účel samotného neodkladného opatrenia, ktoré má pri týchto sporoch zabezpečiť, že ich výsledok bude mať pre úspešného veriteľa reálny zmysel.

22. Sťažovateľka zastáva názor, že v situácii, ktorú kreoval krajský súd napadnutými uzneseniami, je *de facto* chránená rovnako nedostatočne, ako keby neodkladné opatrenie vôbec nebolo nariadené.

23. K požiadavke sťažovateľky na časovo neobmedzené neodkladné opatrenie krajský súd namietol, že by tým neprímerane zasiahol do právom chránených záujmov zúčastnenej osoby. Opodstatnenosť tohto záveru podľa názoru sťažovateľky vyvracajú nasledujúce skutočnosti:

a) ak aktuálne v úmysle zúčastnenej osoby nie je nehnuteľnosti scudziť alebo zaťažiť, tak je neodkladné opatrenie vo vzťahu k nej bez právneho významu (reálne ju neobmedzuje), a to bez ohľadu na jeho trvanie. Nariadenie časovo neobmedzeného neodkladného opatrenia je dôležité a dôvodné práve pre prípad, že takýto úmysel nadobudne po vyhovujúcom odporovom rozsudku na účel ochrany majetku pred exekučným postihom (takému výkonu dispozičného oprávnenia prirodzene nemožno poskytovať právnu ochranu);

b) zároveň platí, že súd pri zamietnutí žaloby *ex officio* zruší aj neodkladné opatrenie (§ 335 ods. 1 CSP). Zúčastnená osoba by po jej úspechu v odporovacom konaní nebola ďalej obmedzená v dispozícii s nadobudnutým nehnuteľným majetkom. Je tak vylúčené, aby nastala situácia (ktorej sa zrejme obáva krajský súd), že neodkladné opatrenie bude trvať naďalej aj vtedy, ak sťažovateľ nebude v odporovacom spore úspešný.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

24. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z toho vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k obom označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08), a preto ich namietané porušenie možno preskúmavať spoločne.

25. Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre zdôrazňuje, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu

základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňovateľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

26. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

27. Z hľadiska sťažovateľkou uplatnenej argumentácie ústavný súd považoval za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie neodkladného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd meritórne posudzuje neodkladné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o vydaní neodkladného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu.

28. Bez ohľadu na uvedené ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že aj v konaní o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené.

29. Sťažovateľka porušenie jej práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie odôvodňuje predovšetkým tým, že krajský súd vydal napadnuté uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia s časovým obmedzením, čím podľa jej názoru zmaril účel, pre ktorý sa domáhala súdnej ochrany, a preto napadnuté uznesenia považuje za nespravodlivé.

30. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že krajský súd v zhode s prvoinštančným súdom dospel k záveru o opodstatnenosti návrhu sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia s tým rozdielom, že jeho trvanie časovo obmedzil a doplnčným uznesením preto návrh sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia v prevyšujúcej časti (bez časového obmedzenia) zamietol.

31. V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd okrem iného uvádza, že v súvislosti s posúdením potreby neodkladnej úpravy pomerov strán, obavy ohrozenia prípadnej exekúcie, ako aj nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy na strane sťažovateľky je odvolací súd toho názoru, že hodnoverným spôsobom osvedčila, že vzťahy medzi stranami sú v takom konflikte, že si vyžadujú bezprostrednú úpravu v rozsahu navrhovaného neodkladného opatrenia.

32. Odvolací súd dospel k záveru, že navrhované neodkladné opatrenie nie je takým zásadným zásahom do právom chránených záujmov žalovaného, ktoré by spôsobilo zjavne nevyvážený vzťah medzi stranami. Neodkladné opatrenie nezasahuje do práv žalovaného takým zásadným spôsobom, aby obmedzovalo žalovaného v nerušenom užívaní predmetných nehnuteľností.

33. Krajský súd na základe osvedčeného stavu medzi stranami dospel k názoru, že „*povinnosti uložené žalovanému v napadnutom uznesení sú primerané len do času, pokiaľ sa právoplatne nerozhodne o žalobe v konaní vo veci samej a preto v súlade s § 330 ods. 1, a § 388 CSP zmenil napadnuté uznesenie tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia*“.

34. Odvolací súd po preskúmaní neprávoplatného napadnutého uznesenia zistil, že nerozhodol o zvyšnej časti nároku, a to v rozsahu trvania nariadeného neodkladného opatrenia. Vzhľadom na tú skutočnosť, že posúdil dôvodnosť trvania nariadeného neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pred Okresným súdom Nitra sp. zn. 56Cb/133/2024 a keďže je zrejmé, že vo zvyšnej časti bol návrh posúdený ako nedôvodný, doplnčiacim uznesením ho zamietol.

35. Ústavný súd už judikoval (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08), že všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Pokiaľ všeobecný súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie všeobecného súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 265/05). Z judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 623/2017) ďalej vyplýva, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

36. Ústavný súd po tom, čo podrobil napadnuté uznesenia krajského súdu prieskumu, dospel k záveru, že krajský súd jasne a zrozumiteľne nevysvetlil, prečo trvanie neodkladného opatrenia po právoplatnosti rozsudku považoval za neproporcionálne. Podľa zásad formálnej logiky, ak súd vyhovie žalobe vo veci samej, sťažovateľka potrebuje, aby poskytnutá ochrana trvala ďalej a, naopak, ak by súd žalobu zamietol, *ex officio* zamietajúcim rozsudkom zruší nariadené neodkladné opatrenie. Krajský súd jednoducho konštatoval, že na základe osvedčeného stavu medzi stranami dospel k názoru, že „*povinnosti uložené žalovanému v napadnutom uznesení sú primerané len do času, pokiaľ sa právoplatne nerozhodne o žalobe v konaní vo veci samej*...“ bez toho, aby riadne odôvodnil, na základe akých úvah dospel k odlišnému názoru a zmene prvoinštančného rozhodnutia. Absenciu riadneho odôvodnenia napadnutého uznesenia nenapravil ani doplnčiacim uznesením, v ktorom len konštatoval, že v napádanom uznesení nerozhodol o celom návrhu (jeho rozsahu).

37. Podľa názoru ústavného súdu došlo napadnutými uzneseniami krajského súdu k zásadnému excesu, ktorý odôvodňuje záver o ich ústavnej neakceptovateľnosti a neudržateľnosti, a to aj napriek zdržanlivosti, ktorú ústavný súd štandardne uplatňuje pri ústavnom prieskume súdnych rozhodnutí týkajúcich sa neodkladných opatrení. Krajský súd ohraňovaním trvania neodkladného opatrenia v posudzovanom prípade bez racionálneho a udržateľného odôvodnenia odoprel efektívnu súdnu ochranu sťažovateľky pred ohrozením exekúcie, čím poprel podstatu a účel tohto procesného nástroja [a možno dodať, že – opäť bez udržateľného odôvodnenia – negoval jeden zo zásadných rozdielov medzi v minulosti normovaným predbežným opatrením, jedným z pojmových znakov ktorého bola jeho dočasnosť (§ 77 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku)]. Proti prípadnému trvaniu neodkladného opatrenia nad nevyhnutný časový rámec sa osoba, proti ktorej neodkladné opatrenie smeruje, môže kedykoľvek brániť návrhom na jeho zrušenie (§ 334 CSP).

38. V dôsledku už uvedených nedostatkov poskytnutej súdnej ochrany zo strany krajského súdu, ktorá nezodpovedá právu sťažovateľky na riadne odôvodnenie rozhodnutí v jej právnej veci ako významnej súčasti práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

V.

Zrušenie rozhodnutí a vrátenie veci na ďalšie konanie

39. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa. Ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

40. Vzhľadom na to, že ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu, bolo pre dovŕšenie ochrany porušených práv potrebné využiť aj právomoc podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, resp. podľa § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde. Preto ústavný súd zrušil napadnuté uznesenia krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

41. Pri rozhodovaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude povinnosťou krajského súdu náležite aplikovať relevantnú právnu úpravu ústavne konformným spôsobom a následne jasne a zrozumiteľne odôvodniť právne závery, ku ktorým dospel a na ktorých založil svoje rozhodnutie.

42. V ďalšom postupe je krajský súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Krajský súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 134 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

VI. Trovy konania

43. Sťažovateľka si uplatnila náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním právnu zástupkyňou.

44. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu. Za prvé dva úkony právnej služby, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti, vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2023, ktorá bola 1 373 eur, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2024. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2024 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje 343,25 eur. Takto stanovená odmena predstavuje pri dvoch úkonoch 686,50 eur, s režijným paušálom 2 x 13,73 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) spolu 713,96 eur. Pokiaľ ide o ďalší úkon právnej služby (repliku sťažovateľky), ústavný súd konštatuje, že neobsahuje nové, resp. ústavnoprávne relevantné skutočnosti, ktoré mu nie sú známe, preto odmenu za uvedený úkon nepriznal. Ústavný súd teda priznal úspešnej sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia 713,96 eur (bod 3 výroku rozhodnutia).

45. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2025

Ľuboš Szigeti
predseda senátu